

Uitleg en overweging OSG Kortenhoef 28 oktober 2018

- n.a.v. Jesaja 35 en Marcus 10 : 32-52

‘Blinden herkennen...’ zongen we [lied 321 : 5] – maar wie is er nou blind, wie helder ziend?

Jericho is de poort van het nieuwe goede land. Toen Israel volgens haar oerverhaal in aantocht was sloten de bewoners de poorten, ‘ze komen er nooit in’ - maar Rachab de hoer zit op de wallen - grensganger, buitenstaander, over de rand, buiten de norm, zij ziet meer, zij ziet bevrijdende toekomst oplichten... En Israel trekt 7 dagen om de stad heen en roept in blind vertrouwen ‘Kyrie eleis’, ‘Heer betoon de trouw van uw verbond met ons’ en de muren vallen... Wie is er nou blind, wie helderziend?

Jesaja ziet alleen maar moeheid en ongeloof om zich heen, een uitputtend ballingenleven, een vluchtelingenbewustzijn, een woestijnachtig bestaan en niets van uittocht, alleen zand waarin voeten vastlopen – en toch ziet hij in de verte een visioen gloren, een weg daarnaartoe, een God die op Zijn volk toe komt, lamme mensen die gaan en springen...Wie is er nou blind, wie helderziend?

Bartimeüs hoort van Jezus, met zijn ogen die blind zijn voor de alledaagse verblinding ziet hij het wezenlijke, ziet hij dat deze Davidszoon is, komende, Messias. Met zijn ‘Kyrie eleison’, ‘Heer ontferm U’, eigenlijk ‘Heer, toon uw verbondstrouw’ laat hij alle muren van Jericho rond Jezus omvallen. Hij vraagt er niet maar simpel om te mogen zien, maar om *op* te zien, op te zien naar de heer die heerst door te dienen, door omlaag te kijken naar wie hem nodig heeft. En dan zit deze mensen niet meer *langs* de weg, terzijde, uitgerangeerd, maar gaat hij *op* de weg, vol geloofsvertrouwen Jezus volgend, *op* naar de nieuwe stad Jeruzalem. Wie is er nou blind, wie helderziend?

De ‘velen’ [vs. 48] om Bartimeüs heen, menen zo goed te weten waar de weg loopt, ze willen niet gestoord worden, toeschouwers die *toesnauwers* worden: ‘we zijn op weg naar Jeruzalem, sorry we hebben nu even geen tijd voor je, blinde man, en Jezus zeker niet – *zie* je dat dan niet?’ O nee, Jezus blijft staan, streep door hun rekening...’ Wie is er nou blind, wie helderziend?

Jezus trekt op naar Jeruzalem, om het oude bijbelverhaal als nieuw te vertellen, met heel zijn bestaan, lichamelijk: ‘Israel, bij jullie is het anders, wie klein is is groot, heersen is niet anderen er *onder* houden, maar hen dienen, hen *groot* maken’, Jezus laat zich storen door een uitgerangeerd mens, roept hem, betreft hem door hem te vragen wat hij wil, schenkt hem vertrouwen, Jezus weet dat het in vredesstad Jeruzalem eerst nog donker zal zijn voor het licht kan worden: ‘ze zullen me uitschakelen, maar mijn leven zal in God verdergaan’... Wie is er nou blind, wie helderziend?

De bijbel een boek vol verhalen van omkeer, omkeringsverhalen, verhalen van ‘alles omgekeerd’, van liturgie waarin het licht gevierd wordt, waarin gezongen wordt van een God die niets kan met de kracht van paarden (de tanks van het oude oosten), die zich bukt naar de

gebukte en zo de stad van de toekomst bouwt. Wie durft dat te zien, te vieren, te geloven, te vertrouwen, te bezingen? Wie is er blind, wie helderziend?

En wij? Wij horen bij de kerk, aan de rand misschien, maar toch erbij, bij een kerk vol tekorten aan geld en talenten, verdeeld, zoekend, twijfelend, leden verliezend, weggezet en beklagd, en daar is alle reden voor – maar het verhaal gaat door, we zingen, bidden, komen samen, zoeken mensen op, belangeloos, het oude verhaal vertellend v mensen zoals God hen altijd al bedoelde, van schepping als scheiding tussen chaos en samen, van ‘en toch’... Wie is er blind, wie helderziend?

Een samenleving van bedrieglijke banken en ratelende politici die niet lijken te weten hoe mensen leven, vol van verharding en uitsluiting en beangstigende haatzaaij, met overal onzekere bange bedreigde opgejaagde mensen, de waan v d dag is de baas - maar er zijn plaatsen van samen, van zorg, mensen met inzet, met een glimlach, met tegenspraak, met hoop en verwachting en durf. Waar wil je bij horen? Wie is er nou blind, wie helderziend?

Maar het is zo kwetsbaar, niets is zeker, niets is te bewijzen. Het is zo kwetsbaar als het licht in een overmaat aan donker, als het kind op komst, als een bron begraven in de woestijn, als een mens die vooropgaat, als een pijnlijk treffend woord over die mens, zoals Marcus vandaag inzet: “... ze waren op weg, ze gingen op naar Jeruzalem, en Jezus was degene die hen voorging, en zij waren ontsteld, maar die navolgden waren bevreesd...” – het trof me als een mokerslag toen ik dit weer las: wie is deze die spreekt van overlevering, van doorgeven in de handen van mensen, van de machthebbers, van de volken, tot op ons vandaag. Waaraan levert hij ons over? Waar brengt hij ons? Bij het duister in onze samenleving, in onszelf – en daarin licht, de kiemen van licht ontwaren, tot ons laten spreken, versterken... Amen.